

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені В. Н. КАРАЗІНА

Затверджую

Заступник голови приймальної комісії
в.о. ректора Харківського
національного університету
імені В.Н. Каразіна

Олександр ГОЛОВКО

ПРОГРАМА
вступних іспитів
з німецької мови
на здобуття ступеня доктора філософії
(до аспірантури)

Харків – 2024

ДОКУМЕНТ СЕД АСКОД Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
№ 0401-96 від 18.04.2024
Сертифікат: 7AFDA0070000000000000000000000001
Підписувач: ГОЛОВКО ОЛЕКСАНДР МИКОЛАЙОВИЧ
Дійсний з: 01.09.2022 13:31:33 по: 31.08.2024 23:59:59

Під час вступного екзамену з іноземної мови до аспірантури здобувачі мають виконати тестові завдання на визначення рівня мовної компетенції, сформованості рецептивних та репродуктивних лексичних і граматичних навичок.

Структура екзамену

Вступний екзамен складається письмово на платформі Moodle й містить 2 частини (максимальна кількість балів за дві частини – 100 балів):

- 1) лексико-граматичний тест на множинний вибір (40 балів: 20 питань по 2 бали; час виконання – 30 хвилин);
- 2) переклад тексту загальнонаукового характеру з німецької мови на українську мову (60 балів; час виконання – 60 хвилин).

Тематика, що перевіряється

1) Граматичний матеріал.

Артиклі. Прийменники. Іменник та його категорії. Утворення множини іменників. Відмінювання іменників. Займенники. Відмінювання займенників. «Es» у різних функціях. Прикметники. Ступені порівняння прикметників. Прислівники. Ступені порівняння прислівників. Числівники. Словотворення. Часи дієслів «Indikativ Aktiv». Порядок слів розповідного речення. Головні та другорядні члени речення. Типи питальних речень. Дієприкметник «Partizip I». Дієприкметник «Partizip II». Конструкція «sein + Partizip II» перехідних дієслів. Безособові речення. Конструкція «es gibt». Поширене означення. Модальне значення дієслів «haben» та «sein». Пасивний стан дієслів. Утворення часових форм дієслів у пасивному стані. Сполучники. Складні речення. Складнопідрядні речення. Складносурядні речення. Типи підрядних речень. Утворення часових форм Konjunktiv. Дієприкметникові звороти. Інфінітиви, їхні форми та функції. Конструкція «Akkusativ+Infinitiv».

Модальні дієслова. Складні форми модальних дієслів. Вказівні займенники у ролі іменників.

2) Лексичний матеріал: загальнонаукова лексика.

Критерії оцінювання

- Екзамен оцінюється за шкалою від 100 до 200 балів
- Кожне з трьох основних та двох обов'язкових додаткових питань оцінюється у макс. 40 та 60 балів відповідно до завдання.
- Результати вступного іспиту з іноземної мови оцінюються за шкалою (Табл.1). Максимальна кількість балів за іспит – 200, мінімальна – 100.

Табл. 1

Граничне значення шкали	Лексико-граматичний тест на множинний вибір	Читання рівня В2. текст А, текст В	Сума
0	40 × 2	60 × 2	200

Вступний іспит з іноземної мови оцінюється за 200-бальною шкалою. Він складається з двох частин:

- Лексико-граматичний тест на множинний вибір (20 питань; час виконання – 30 хвилин). За кожен вірну відповідь нараховується 2 бали. Максимальна кількість балів, яку може отримати абітурієнт, – 40 балів;
- переклад тексту загальнонаукового характеру з німецької мови на українську мову (60 балів; час виконання – 60 хвилин). Загальний об'єм тексту для перекладу 3000 друк знаків +/- 10% (без пробілів).

Типи помилок в письмовому перекладі та принципи нарахування балів

1. Перший тип (2,0 штрафного балу) – помилки, що призводять до повного викривлення змісту речення (синтагми) або змінюють його на протилежний. Вилучення речення або синтагми.
2. Другий тип (1,0 штрафного балу) – помилки, що призводять до часткового викривлення змісту оригіналу, але зберігають когерентність речення. Часткове вилучення інформації на рівні несуттєвих елементів змісту. Термінологічні помилки.
3. Третій тип (0,5 штрафного балу) – лексико-граматичні, стилістичні та орфографічні помилки, що не впливають на сприйняття речення.

Табл. 2

Речення	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Кількість балів	0-2,0	0-2,0	0-2,0	0-2,0	0-2,0	0-2,0	0-2,0	0-2,0	0-2,0	0-2,0

Речення	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Кількість балів	0-2,0	0-2,0	0-2,0	0-2,0	0-2,0	0-2,0	0-2,0	0-2,0	0-2,0	0-2,0

Речення	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
Кількість балів	0-2,0	0-2,0	0-2,0	0-2,0	0-2,0	0-2,0	0-2,0	0-2,0	0-2,0	0-2,0

Загальний об'єм тексту для перекладу 3000 друк знаків +/- 10% (без пробілів), що становить 30 речень. Максимальна кількість балів, нарахованих за одне речення, не повинна перевищувати 2 бали. Максимальна кількість балів за переклад всього тексту становить $30 * 2$ бали = 60 балів. Мінімальна кількість балів – 0, де $30 * 2$ штрафних бали = 0 балів.

Загальна оцінка за екзамен у 200-бальній шкалі розраховується як результат множення на два суми балів, отриманих за кожну з двох частин. Якщо загальна оцінка за весь іспит складає менше 100 балів, абітурієнт не допускається до участі у конкурсному відборі до зарахування на навчання.

Для конкурсного відбору на навчання для здобуття ступеня доктора філософії використовується конкурсний бал, який розраховується за формулою:

$$\text{Конкурсний бал} = \text{П1} \times 0.6 + \text{П2} \times 0.2 + \text{П3} \times 0.2 + \text{П4},$$

де

П1 – оцінка вступного іспиту зі спеціальності;

П2 – оцінка вступного іспиту з іноземної мови;

П3 – оцінка за презентацію дослідницьких пропозицій;

П4 – оцінка за презентацію дослідницьких досягнень: за кожну статтю за темою майбутньої дисертаційної роботи, опубліковану у фаховому виданні з імпаکت-фактором, – 6 балів, за кожну статтю, опубліковану в іншому фаховому виданні, – 4 бали.

Рекомендована література

Основна:

1. Dreyer-Schmitt. Lehr- und Übungsbuch der deutschen Grammatik. Die Gelbe aktuell. Hueber Verlag. Ismaning. 2009. 391 S.
2. Hohmann S. Deutsch intensiv. Lesen. B2. Das Training. Stuttgart. Ernst Klett Sprachen. 2022. 97 S.
3. Ulrich C. Mattmüller. Deutsche Grammatik 2.0. Bondorf. 2021. 597 S.

Допоміжна:

1. Wissenschaftliches Schreiben. Ein Handbuch Herausgegeben von Christina Gansel und Sergej Nefedov Unter Mitarbeit von Anne Diehr, Irina Jesan, Elena Kovtunova, Gisela Ros, Elena Sadvovskaja, Pavla Schäfer, Jürgen Schiewe, Natalia Suponitskaya Ernst-Moritz-Arndt-Universität Greifswald, Philosophische Fakultät,

Institut für Deutsche Philologie, Arbeitsbereich Germanistische Sprachwissenschaft
Greifswald 2018. 206 S.

2. Schäfer S., Heinrich D., Wissenschaftliches Arbeiten an deutschen
Universitäten. IUDICIUM. Verlag GmbH. München. 2010.

3. Ланге Аня. Наукове писемне мовлення у вищій школі (практичні поради) :
навчальний посібник / Аня Ланге, М. Г. Сушко-Безденежних. Суми : Сумський
державний університет, 2020. 322 с.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. <https://www.dw.com/de/deutsch-lernen/das-deutschlandlabor/s-32379>
2. www.goethe.de
3. www.dw.de
4. www.hueber.de
5. www.langenscheidt.de
6. <https://studium.utb.de/wissenschaftlich-schreiben/>
7. <https://www.mentorium.de/wissenschaftliches-schreiben/>
8. https://www.studis-online.de/Studieren/Wissenschaftliche_Texte/
9. <https://auratikum.de/blog/wissenschaftlich-schreiben-lernen-so-gehts/>

Протокол засідання приймальної комісії № 2 від 15 квітня 2024 року

Голова предметної комісії

з німецької мови

Світлана КОРИНЬ

Відповідальний секретар

приймальної комісії

Сергій ЄЛЬЦОВ